

den ærede første Landssthingsmand for andet District (Drif), vil jeg dog tilføie et Par Bemærkninger i de ubegvarterede Byers Interesse. Disse høre i Reglen til de mindste Byer, til de mindst næringsdrivende, og til de mindst formuende, og folgelig vil det Tillæg, som de faae i Udgifterne, ramme dem haardt og blive meget føleligt for dem. Man har forfikkret mig, at dette Tillæg vil beløbe sig til 100, ja 150 pCt. af, hvad de hidtil have erlagt, og den Misnoie, som dette maa vække, maa tiltage endnu mere ved den Betragtning, som er fast indgroet hos alle mindre Byers Beboere, at der er betydelig Fordeel ved at have Indqvartering, og denne deres Formening er vistnok, om den end er overdreven, dog ikke aldeles ugrundet for de mindre næringsdrivende Byers Bedkommende, om denne Fordeel ogsaa er aldeles ubetydelig for de større Byer, hvilket man gjentagne Gange har forfikkret, og dette stadfæstes ogsaa ved de Klager, som ere reiste fra de Byer, som ere blevne betagne Indqvarteringen. Til Horsens, som er nævnt, skal jeg endnu tilføie Gaderslev, som ogsaa er en nær som By ligesom Horsens, og som dog har klaget. Naar vi altsaa ikke kunne vente en total, gennemgribende Forandring i Indqvarteringsvæsenet, maa jeg ubetinget stemme imod det foreliggende Lovforslag, og navnlig aldeles henholde mig til Minoritetens Votum. Men naar derimod alt Indqvarteringsvæsenet bliver ligeligt fordeelt over Landet, saa skal jeg fuldkommen samstemme med den første Landssthingsmand for anden Valgfreds (Drif) deri, at den Forbindelse, som er imellem Egalisationsloven og denne Lov, er saa noie, at den ene vistnok ikke kan udfomme uden den anden, og jeg søler, hvor vigtig en Sag hiin er, at det er en af dem, det er vigtigst at fremme snarest muligt, og i Fortrosthing til den gjentagne Forsikkring af Ministeriet, at denne Sag om Indqvarteringsvæsenet skal være et af de Anliggender, som ville ligge det meest paa Hjerte, skal jeg derfor imod mine Committenters Interesse, stemme for Forslaget, som det foreligger.

Dahl: Jeg maa gjentage, hvad jeg ved en tidligere Leilighed har anført, at det er i

høi Grad billigt og retfærdigt, at Kjøbstæderne, saasnart som det er muligt for Regjeringen, befries for Indqvarteringsbyrden in natura, og at den saaledes kommer til at gaae over paa den hele Stat. Min høitærede Sidemand til Benstre (Sidenius) anførte, at den Frygt, der i sin Tid udtalte sig hos Kjøbstæderne i forskellige Petitioner til den grundlovgivende Rigsforsamling, for at deres Rettigheder ikke skulle blive tilbørligt varetagne, naar der ikke blev Klassevalg, syntes ham nu at blive retfærdiggjort. Jeg troer, at min ærede Sidemand meget feiler i denne Henseende. Hvis der fra Regjeringens Side var forelagt et Lovforslag, der gik ud paa at fritage Kjøbstæderne for den Byrde, der ogsaa, efter min Overbeviisning, ikke bør hvile paa dem, hvis der var forelagt et saadant Udkast fra Regjeringens Side, og Rigsdagen, eller dog Pluraliteten af Rigsdagen, af Hensyn til de øvrige Statsborgeres Interesse ikke vilde gaae ind paa et saadant Forslag, da synes mig, kunde der maaffee have været Anledning til at yttre, at Frygten syntes at blive retfærdiggjort; men som Forholdet nu er, troer jeg netop, at det fra de fleste Sider eller idetmindste fra Pluralitetens Side er erkjendt, at det er uønskeligt, at denne Byrde, saasnart som muligt, maatte ophøre for Kjøbstæderne, og jeg troer, at netop denne Sag vil frembringe et glædeligt Vidnesbyrd om, at hiin Frygt har været ugrundet, og jeg troer, at naar Sagen atter kommer for, vil dette vise sig endnu mere i Gjærningen. Det er vistnok, at især i de større Kjøbstæder, Indqvarteringsbyrden in natura føles i høi Grad at være trykkende. Jeg har anført, at det er mig bekendt, at Kjøbstadbygninger, Kjøbstads-gaarde i de begvarterede Byer ere blevne folgte, fordi man ikke kunde udholde de Omkostninger og den Gene, som var forbunden med Indqvarteringen in natura. Et saadant Forhold er i høi Grad skadeligt og virker deprimerende paa Kjøbstædernes Befolkning. At en enkelt Kjøbstadcommune har attraaet at faae Indqvartering, synes mig man ikke kan tage saameget Hensyn til; især maa det erindres, at Forholdene dengang vare heelt anderledes end nu, idet der jo ikke laae saamange Folk ved de paa-gjældende Regimenter, og det for en stor Deel